



Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Lühikeste tarneaahelate võrgustike arengutest

Krista Kõiv ja Reve Lambur
Maamajanduse Infokeskus
6. detsembril 2016 Tartus

Kes või mis on maaeluvõrgustik?

- Asume Maamajanduse Infokeskuses, mis on **Maaeluministeeriumi hallatav riigiasutus**
- Maaeluvõrgustikud on loodud **kõikides EL liikmesriikides**
- Maaeluvõrgustiku **tegevuse peamised eesmärgid** on parandada Eesti maaelu arengukava 2014-2020 (MAK) rakendamise kvaliteeti, suurendada sidusrühmade kaasatust ning teavitada laiemat üldsust ja võimalikke kasusaajaid maaelu arengu poliitikast ning aidata kaasa innovatsiooni edendamisele põllumajanduses.
- **Valdkonnad:** LEADER, kohalik toit, innovatsioon, maanoored, lairiba jm

Näiteid maaeluvõrgustiku tegevustest:

- Eesti maaelu arengukava (MAK) projektinäidete kogumine ja levitamine, sh trükised, roll-up näitused jms
- **Uudiskirjad:**
 - Iganädalane Võrgukiri
 - Toiduvõrgustike uudiskiri
 - LEADER uudiskiri
 - Innovatsiooni uudiskiri
- **Ürituste** korraldamine, erinevate koostööplatvormide loomine
- **Koostöö** teiste maaelu arendavate organisatsioonidega, nt maaturism, LEADER, põllumajandusorganisatsioonid jne

Maaeluvõrgustiku tegevused kohaliku toidu valdkonnas - TRÜKIS

Trükis „LEADER – kohaliku toidu arenguks“: Eesti maaelu arengukava 2007-2013

Leader meetme projektinäited.

Trükis ilmus 2012.a



Maaeluvõrgustiku tegevused kohaliku toidu valdkonnas - ÕPPEREISID

- 2010: **Läti-Leedu-Poola**
- 2011: **Austria**, VTA piirkondlikud bürood
- 2013: **Gotland**, VTA piir piirkondlikud bürood
- 2015: **Läti** – EL geograafilised tähised



Toidu- võrgustike infokiri

- Uudised ja üritused
- Ilmub 2-3 korda kuus
- Ligikaudu 300 adressaati
- Infokirjad leitavad [SIIT](#)



Toiduvõrgustike @Infokiri

29. november 2016 (nr 30)



FOOKUSES

Maaeluvõrgustiku **kohaliku toidu teemapäev**, kus teemaks oli **toiduohutus**, toimus 24.novembril. Maamajanduse Infokeskuse veebilehel on saadaval kõik ettekanded, kokkuvõtte tuleb lähiajal. **Vaata ETTEKANDEID [SIIT](#).**

Maamajanduse Infokeskus korraldab koostöös Maaeluministeeriumiga alates käesoleva aasta sügisest webinaride sarja, kus tutvustatakse ERA-Net koostöövõrgustike peamisi ja praktilisi tulemusi. 18. novembril toimus **webinar** kus räägiti lähemalt projektist FaVOR-DeNonDe - **maheviljeluses kasvatatud õunte ja sellest valmistatud mahla kvaliteedist nii kasulike kui kahjulike ainete seisukohast**. Esines Eesti Maaülikooli doktorant **Lagle Heinmaa**. Webinar on järelvaadatav **[SIIT](#)**.



UUDISED

24.11.2016 – ÄRIPÄEV – PÕLLUMAJANDUS: **[Katrin Noorkõiv - riigiametnikust lihatöösturiks](#)**

24.11.2016 – VIRU TOIT: **[Uued liikmed](#)**

Maaeluvõrgustiku tegevused kohaliku toidu valdkonnas - TEEMAPÄEVAD

Teemad, mida teemapäevadel on arutatud:

- Toidumärgised
- Kogukonnaköögid
- Teadus, arendus ja innovatsioon tarneaahelas
- LEADER ja kohaliku toidu projektid
- Ühised turustusvõimalused ja kvaliteedimärgid
- **Lühikese toidutarneaahela toetamisvõimalused – 12.11.2015**
- 24.11.2016 – Toiduohutuse nõuded

Teemapäev: Lühikese toidutarneahela toetamisvõimalused, 12.11.2015 Viljandimaal

Jaanus Joasoo tutvustas lühikese tarneahela toetusmeedet
Taotluste vastuvõtt oli 23.-30.11.2015 (esimene taotlusvoor),
kokku 21 taotlust, millest 8 said heakskiidu
(paremusjärjestuse alusel)

Lisaks tutvustati teemapäeval:

- MAK töötlemise investeringutoetust
- LEADER toetust
- Teadmussiirde ja teavitatusmeedet
- PATEE-kavasid
- EST-LAT programmi
- Eesti toiduteed

Info teemapäeva kohta MMIK veebil

<http://www.maainfo.ee/index.php?id=3669&page=3394&>

Teemapäev: Lühikese toidutarneahela toetamisvõimalused, 12.11.2015 Viljandimaal



Toetuse saajate hulgas pikaajaliste kogemustega toiduvõrgustikud:

- **TÜ Taluturg** (Lõunakeskuse taluturg 2010.a, MTÜ Maitsev Lõuna-Eesti)
- **Jõgevamaa Koostöökoda**
- **Ehtne Talutoit** (ettevalmistused 2014.a)
- **Saaremaa Talupidajate Liit** (Saaremaa turundusühingu tegevus alates 2009.a)
- **Tagurpidi Lavka** (loodi 2009.a)
- **Liivimaa Lihaveis** (alates 2010.a)
- **Lõuna-Eesti Toiduvõrgustik** (al 2006.a)

Uus tulija on **TÜ Eesti Aiandustootjad**

Veel toiduvõrgustikke Eestis:

- **Põlvamaa Rohelisem märk** (Põlvamaa Arenduskeskus) – alates 2009.a
- **Uma Mekk** (Võrumaa Partnerluskogu) – alates 2010.a, alates 2010.a korraldatakse suurlaata
- **Viru Toit** (Kirderanniku Koostöökogu ja Virumaa Koostöökogu, alates 2011.a)
- **Põhja-Eesti kohalik toit** (sai alguse Arenduskoja LEADER rahvusvahelisest koostööprojektist „Kohalikud tooted ja toit – nende väärtustamine, 2011.a)
- **Hiiu-, Saare- ja Läänemaa** omavahelised LEADER koostööprojektid
- **Romantiline Rannatee** Pärnumaal
- **Otse Tootjalt Tarbijale võrgustikud e OTTid** (eesotsas MTÜ Eesti OTT): Raasiku, Kuusalu, Kose, Läänemaa, Pärnu, Viljandi, Rakvere, Kolga, Saare, Kiili, Alavere...)
- Lisaks on tekkinud juurde veebipõhised logistikalahendusi pakkuvad portaalid: **Naaber Market, SIBIS**
- **Väikemeiereide võrgustik**
- **Talupoed ja taluturud (kõikjal üle Eesti)**



Päike toidulaual



Kohvikutepäevade korraldajad

- Sel aastal toimus Eestis üle 45 kohvikutepäeva,
- Oktoobris korraldas Maamajanduse Infokeskus kohvikutepäeva pidajatele [kogemusseminari](#) – hakkab tekkima uus võrgustik



Kohaliku toidu olemasolu on märgatav!

- **Leaderil** on jätkuvalt oluline roll kohaliku toidu temaatika arendamisel
 - Sh siseriiklikud ühisprojektid ja rahvusvahelised koostööprojektid
- **MTÜ Eesti Maaturism** tegevused:
 - Eesti toidutee
 - Läänemee toidutee
- **Maaeluministerium:**
 - Eesti toidu kuu
 - Eesti toidu piirkonna valimine
 - Avatud talude päev
 - Avatud toidutööstuste nädal
- **MAKide rahastatavad PATEE** programmid

Kohaliku toidu teema EL tasandil

- Lisaks võimalustele, mis on loodud liikmesriikide maaelu arengu programmidele vastavate meetmete väljatöötamiseks ja rakendamiseks, toimuvad pidevalt erinevate tasandite arutelud, sh:
- Euroopa maaelu arengu võrgustikul ilmus juunis 2016 **trükis EL Maaelu ülevaade nr 22 „Nutikad ja konkurentsivõimelised joogi- ja toidu tarneahelad“** (Smart and competitive food and drink supply chains).
http://www.maainfo.ee/index.php?article_id=5755&page=3265&action=article&
- Euroopa Parlamendi mõttekoja septembris ilmunud kokkuvõtte annab **lühülevaate Euroopa Liidu lühikestest tarneahelatest ja kohaliku toidu süsteemidest**. Trükis uurib lühikeste tarneahelate nõrkusi ja tugevusi ning rakendamise takistusi. Ülevaade vaatab kohaliku toidu süsteeme 2014-2020 maaelu arengu poliitika kontekstis.
http://www.maainfo.ee/index.php?article_id=5932&page=3265&action=article&



Aitäh!

seminar@maainfo.ee

www.maainfo.ee/vorgustik